

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Estonii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Estonię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/11)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta jest skupiona na najważniejszych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Estonii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Estonię zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁴⁾, Komisja przedstawiła swoją opinię na temat projektu planu budżetowego Estonii na 2015 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁵⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Estonii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Estonii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Estonię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 25).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Estonii. W sprawozdaniu tym zawarto ocenę postępów Estonii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) Estonia nie przedłożyła w terminie krajowego programu reform.
- (8) Estonia jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. Przyszły rząd nie przedłożył w terminie programu stabilności. Biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., przewiduje się, że nadwyżka nominalna odnotowana w 2014 r. zmieni się w deficyt w wysokości 0,2 % PKB w 2015 r. i 0,1 % PKB w 2016 r. Przewiduje się stopniowy spadek wskaźnika długu sektora instytucji rządowych i samorządowych z poziomu 10,6 % PKB w 2014 r. do poniżej 10 % PKB w 2016 r. Biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., istnieje ryzyko pewnego odchylenia od średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. z uwagi na przewidywane odchylenie salda strukturalnego od średniookresowego celu budżetowego o 0,4 % PKB. Odchylenie będzie najprawdopodobniej znaczące w 2016 r., kiedy to wymagana będzie poprawa o 0,4 % PKB, ale przewidywania dotyczące salda strukturalnego mówią o pogorszeniu o 0,3 % PKB. W 2015 i 2016 r. konieczne będą zatem dalsze środki. Opierając się na ocenie Komisji i biorąc pod uwagę jej prognozę z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Estonia nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (9) W trzecim kwartale 2014 r. wskaźnik zatrudnienia w Estonii osiągnął poziom 74,5 % ludności w wieku produkcyjnym, a stopa bezrobocia spadła do 7,6 %, co stanowi najniższy poziom od 2009 r. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych jest znacznie niższy niż średnia UE. Kurczenie się zasobów siły roboczej w połączeniu z niską wydajnością pracy zaczyna być jednak problemem w perspektywie średnio- i długoterminowej. Realizacja ambitnej reformy w zakresie zdolności do pracy dopiero się rozpoczęła. Przyjęto szereg środków podatkowych na rzecz poprawy współczynnika aktywności zawodowej, nie są one jednak skierowane konkretnie do osób o niskich dochodach. Poziom zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć jest jednym z najwyższych w Unii. Brak placówek opieki nad dziećmi utrudnia młodym rodzicom, szczególnie matkom, powrót na rynek pracy. Odsetek uczniów korzystających z praktyk zawodowych jest również niski. Występuje niedobór absolwentów kierunków technicznych i nauk ścisłych. Jakość usług socjalnych świadczonych przez władze lokalne jest nierówna.
- (10) Na początku 2014 r. rząd przyjął strategię dotyczącą uczenia się przez całe życie, a w marcu 2015 r. przedstawiono programy mające na celu jej wdrożenie. Trwa reforma programów nauczania w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego. Rośnie liczba osób korzystających z możliwości uczenia się przez całe życie. Na początku 2015 r. parlament przyjął ustawę o kształceniu dorosłych i ustawę o wolnych zawodach. Atrakcyjność kształcenia i szkolenia zawodowego oraz programów przyuczania do zawodu jest nadal niewielka. Nastąpiła poprawa w zakresie systemów badań naukowych i innowacji oraz współpracy między przedsiębiorstwami, instytucjami szkolnictwa wyższego i ośrodkami badawczymi. Wydaje się jednak, że brak jest koordynacji publicznego wsparcia w ramach strategii dotyczącej badań, rozwoju i innowacji oraz strategii rozwoju przedsiębiorczości i należy je skoncentrować na ograniczonej liczbie obszarów inteligentnej specjalizacji. Nadal potrzebne jest lepsze dostosowanie systemu szkolnictwa wyższego, szczególnie w obszarze nauk ścisłych i technicznych, do potrzeb biznesu i placówek naukowych. Poziom inwestycji we własność intelektualną jest niski; niewiele przedsiębiorstw współpracuje z placówkami naukowymi.
- (11) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Estonii, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Estonii w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Estonii, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 poniżej.
- (12) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu 1 poniżej.
- (13) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Estonia powinna zagwarantować pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

NINIEJSZYM ZALECA Estonii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Uniknięcie odchylenia od budżetowego celu średniookresowego w latach 2015 i 2016.
2. Poprawę współczynnika aktywności zawodowej, w tym przez wdrożenie reformy w zakresie zdolności do pracy. Poprawę zachęt do pracy w formie środków skierowanych do osób o niskich dochodach. Podjęcie działań na rzecz zmniejszenia zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć. Zapewnienie wysokiej jakości usług socjalnych i dostępności usług opieki nad dziećmi na poziomie lokalnym.
3. Zwiększenie udziału w kształceniu i szkoleniu zawodowym i dopasowania systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do rynku pracy, szczególnie poprzez zwiększenie dostępności programów przyuczania do zawodu. Skoncentrowanie publicznego wsparcia badań i innowacji na skoordynowanym wdrożeniu ograniczonej liczby obszarów inteligentnej specjalizacji.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący